

Evaluatieverslag
Schooljaar 2022-2023
Cultuurtraject Rotterdam

CULTURTRAJECT
ROTTERDAM

Inhoudsopgave

<i>Paragraaf</i>	<i>Pagina</i>
Inleiding	4
Context	4
Rol van de verschillende partijen	4
Evaluatieonderzoek.....	4
Opzet en uitvoering van het onderzoek	5
Samenvatting belangrijkste resultaten	6
Resultaten	9
Oordeel over de activiteiten.....	9
Inhoud van de activiteiten.....	12
Verbeterprioriteiten	14
Tijdsduur/lengte van de activiteiten	17
Beoordeling kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s).....	18
Lesmateriaal	19
De impact van de activiteit op de leerkracht/docent	22
Organisatie voorafgaand aan en tijdens de activiteit	23
Loyaliteit	24
Suggesties	27
BIJLAGE I	28
Oordeel over de activiteiten.....	28
Inhoud van de activiteiten.....	31
Lesmateriaal	34
Suggesties	34
BIJLAGE II	35
Netto respons.....	35
Colofon	40

Inleiding

Context

Het Cultuurtraject Rotterdam is een cultuur-educatief basispakket voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs in Rotterdam. Alle Rotterdamse scholen kunnen deelnemen aan het Cultuurtraject: de school kiest in totaal twee activiteiten voor elke groep per leerjaar.

Leerlingen van scholen die elk jaar opnieuw aan het Cultuurtraject meedoen maken alle kunstdisciplines mee: dans, beeldende kunst, media & design, theater, muziek, erfgoed en literatuur. De activiteiten voeren leerlingen langs concertzalen, theaters en musea en brengen ze in contact met kunstenaars, denkers en cultuurprofessionals.

Rol van de verschillende partijen

Het KCR organiseert het Cultuurtraject Rotterdam als een stedelijke voorziening waarin scholen en culturele instellingen elkaar ontmoeten. KCR richt het traject dusdanig in dat alle partijen ermee uit de voeten kunnen en er voordeel aan beleven. KCR heeft de regie over het Cultuurtraject-programma en ziet toe op de kwaliteit, samenhang en aansluiting op het onderwijs in de klas. KCR biedt de loketfunctie die bestaat uit de klantenservice, het beheer van de inschrijvingen, een gemeenschappelijk planningssysteem, de financiële administratie, de evaluatie en de communicatie met alle betrokken partijen.

De culturele instellingen verzorgen alle activiteiten binnen het Cultuurtraject. Zij zijn verantwoordelijk voor zowel de artistieke en educatieve inhoud als de praktische uitvoering ervan. Zij leveren alle relevante informatie voor de leerkracht en bieden zo nodig aanvullend lesmateriaal online aan via de website van het Cultuurtraject.

Evaluatieonderzoek

De evaluatie maakt deel uit van een evaluatiecyclus (plan – do – check – act) om de kwaliteit van het Cultuurtraject te waarborgen en te verbeteren. KCR evalueert alle activiteiten door middel van een digitale enquête aan de deelnemende leerkrachten. Deze evaluatie heeft de volgende doelen:

Kwaliteitsontwikkeling: De response van de enquête wordt per activiteit direct teruggekoppeld naar de betreffende culturele instelling en biedt waardevolle feedback ter kwaliteitsverbetering.

Klanttevredenheid: De tevredenheid van alle scholen wordt structureel gemonitord.

Jaarverslaglegging: Jaarlijks wordt in een publicatie inzichtelijk gemaakt hoe het Cultuurtraject over de hele linie ervaren wordt. Het jaarverslag biedt belangrijke input hoe en waar het Cultuurtraject het volgende jaar verbeterd kan worden.

Hoe werkt het?

Na afloop van de activiteit ontvangt de desbetreffende groepsleerkracht een enquête per mail. Het invullen van de enquête neemt ongeveer 5 tot 7 minuten in beslag. Daarnaast ontvangen alle aanbieders van de activiteiten inloggegevens voor het online dashboard, waarmee zij toegang krijgen tot de enquêteresultaten van de desbetreffende activiteit.

Opzet en uitvoering van het onderzoek

Methode van onderzoek en respons

Het onderzoek is uitgevoerd onder scholen die hebben deelgenomen aan de verschillende projecten/activiteiten in het kader van het Cultuurtraject Rotterdam. Leerkrachten primair onderwijs en speciaal onderwijs en docenten voortgezet onderwijs ontvingen van het KCR een link naar de vragenlijst. Zij vulden de vragenlijst in voor hun eigen groep/klas. Bij combinatieklassen is gevraagd om de vragenlijst voor één van de groepen/klassen in te vullen.

Het veldwerk is online uitgevoerd gedurende het gehele schooljaar van 2022-2023. In totaal is een netto-respons van **549** gerealiseerd. De respons is als volgt verdeeld naar schooltype:

Onderzoeksgroep	Netto- respons
PO Onderbouw	n=241
PO Bovenbouw	n=227
SO	n=51
VO	n=30
Totaal	n=549

Een beschrijving van de netto-respons uitgesplitst naar groep/klas, discipline, stadsdeel en activiteit is in Bijlage II opgenomen.

De technische realisatie van het onderzoek is door DUO Onderwijsonderzoek & Advies gemanaged. Voorzieningen zijn getroffen dat elke respondent slechts één vragenlijst kon invullen.

Vragenlijst

De vragenlijst voor het Cultuurtraject is in nauw overleg tussen DUO Onderwijsonderzoek & Advies en het KCR opgesteld.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is de samenvatting van de belangrijkste resultaten opgenomen. De resultaten van het onderzoek zijn daarna weergegeven in grafieken en tabellen in het hoofdstuk 'Resultaten'.

De antwoorden op de open vragen en van de optie "anders" zijn opgenomen in een separate bijlage.

Samenvatting belangrijkste resultaten

Beoordeling van Cultuurtraject Rotterdam in zijn geheel

De activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam worden in zijn geheel door 93% van de leerkrachten/docenten als voldoende, goed of zeer goed beoordeeld (en door 7% als matig of zeer slecht). De waardering van de activiteiten in het schooljaar 2022-2023 verschilt nauwelijks van de waardering in de schooljaren daarvoor.

Aspecten van de activiteiten die door de leerkrachten/docenten daarbij het meest werden gewaardeerd zijn 1) de enthousiaste medewerker(s)/acteur(s)/begeleider(s), 2) de interactie met de kinderen en 3) de betrokkenheid van de kinderen/de kinderen vonden het leuk.

Een aspect van de activiteiten waar een deel van de leerkrachten/docenten meer kritisch over is betreft de duur van de activiteit.

De beoordeling van de aspecten van de activiteiten stemt in grote mate overeen met de beoordeling in de voorgaande schooljaren.

Effect van de activiteiten op de leerlingen

Een meerderheid van de leerkrachten/docenten is van mening dat de activiteiten de leerlingen een nieuwe leerervaring heeft geboden en dit is bovendien een aspect dat volgens de leerkrachten/docenten van groot belang is.

De goede begeleiding door docent/begeleider en dat de activiteit de leerlingen iets nieuws bijbrengt over kunstdiscipline(s) zijn sterke punten van de activiteiten waaraan werd deelgenomen, maar deze aspecten worden in mindere mate als belangrijk ervaren door de leerkrachte/docenten.

In mindere mate ervaren leerkrachten/docenten dat de activiteit leerlingen actief maakt/in beweging brengt, zorgt voor interactie tussen de leerlingen en de leerlingen inspireert.

Het beeld dat de leerkrachten/docenten hebben wat betreft de verschillende aspecten van de activiteit komt sterk overeen met de voorgaande schooljaren.

Effect van de activiteiten op de leerkrachten/docenten

Ondanks het feit dat het Cultuurtraject Rotterdam primair is gericht op cultuureducatie van de leerlingen ligt het in de lijn der verwachting dat naast de leerlingen ook de leerkrachten/docenten door het begeleiden van hun leerlingen kennis op doen. Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten is van mening dat de activiteit waaraan zij met hun leerlingen hebben deelgenomen hen op een positieve manier heeft verrast (83%), hen heeft geïnspireerd (82%) en hen ideeën heeft gegeven voor in de klas (65%).

Het 'effect' van de activiteiten op de leerkrachten/docenten komt sterk overeen met het voorgaande schooljaar.

Beoordeling begeleider(s)/docent(en) van de activiteit

De meerderheid van de leerkrachten/docenten beoordeelt de begeleiding (wanneer deze aanwezig was) van de kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s) gedurende de activiteit als (zeer) goed. Het gaat om respectievelijk 82%, 75% en 78%.

Een relatief kleine groep leerkrachten/docenten geeft een slechte beoordeling, respectievelijk 2%, 3% en 3%.

De beoordeling van de leerkrachten/docenten komt overeen met het voorgaande schooljaar.

Planning en organisatie van de verschillende activiteiten

Bijna driekwart (72%) van de leerkrachten/docenten beoordeelt de organisatie voorafgaand aan de activiteit als (zeer) positief en nog iets meer (74%) leerkrachten/docenten beoordelen de organisatie tijdens de activiteit als (zeer) goed. In beide gevallen beoordeelt een relatief kleine groep de organisatie als (zeer) slecht (zowel voorafgaand als tijdens 5%).

De tevredenheid over de organisatie voorafgaand en tijdens de activiteit is iets toegenomen in vergelijking met voorgaande schooljaren.

Het lesmateriaal en de voorbereiding van de activiteiten

Van de leerkrachten/docenten die een activiteit hebben bezocht waarvoor lesmateriaal is ontwikkeld heeft ruime een derde (39%) het lesmateriaal gebruikt in de klas. Dat is iets meer dan in het voorgaande schooljaar.

Bijna alle leerkrachten/docenten die het lesmateriaal wel hebben gebruikt vinden het lesmateriaal redelijk tot zeer bruikbaar (99%). Dit is nagenoeg gelijk aan het oordeel in de voorgaande schooljaren.

Verbeterprioriteiten

In de aspecten van de activiteiten in het schooljaar 2022-2023 zien de leerkrachten/docenten twee aspecten die kunnen worden aangewezen als verbeterpunt, waarvan één met hoge prioriteit: het verbeterpunt met hoge prioriteit is 'inspireert leerlingen'.

Het verbeterpunt met minder hoge prioriteit is: 'aansluiting op het niveau van de leerlingen'.

De sterke punten van de activiteiten zijn 1) de aansluiting bij de belevingswereld van de leerlingen, 2) het bieden van een nieuwe leerervaring en 3) het stimuleren van de creativiteit van de leerlingen.

Aanraden

De 'loyaliteit' van de leerkrachten/docenten die hebben deelgenomen aan de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam is in kaart gebracht met behulp van de Net Promotor Score (NPS). Zouden zij de activiteit aanraden?

Op een schaal van 0 tot 10 scoort 38% een 9 of een 10. Dit zijn leerkrachten/docenten waarvan we aannemen dat ze hun enthousiasme over de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam actief naar anderen uiten ('promoten').

Ruim twee vijfde van de leerkrachten/docenten (44%) scoort een 7 of 8. Zij zijn (redelijk) tevreden en zullen gevraagd vast ook overwegend positieve uitspraken doen over de activiteit, maar zijn niet zó enthousiast dat zij er zelf - spontaan - over zullen uitweiden. In totaal heeft Cultuurtraject Rotterdam

een positieve NPS-score van +19, wat staat voor een gezond evenwicht tussen loyale en niet-loyale leerkrachten/docenten.

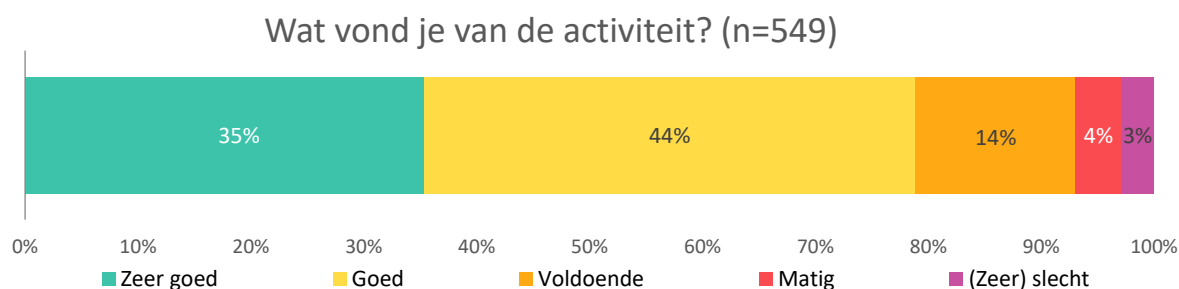
De NPS is ten opzichte 2021-2022 gelijk gebleven (deze was toen ook +19). In 2020-2021 was de NPS lager, namelijk +13. De jaren daarvoor, in 2019-2020 en 2018-2019, lag de NPS hoger (respectievelijk +29 en +27).

De positieve NPS-score van +19 is in overeenstemming met de algehele tevredenheid over de activiteiten van het Cultuurtraject Rotterdam (79% beoordeelt de activiteiten als (zeer) goed).

Resultaten

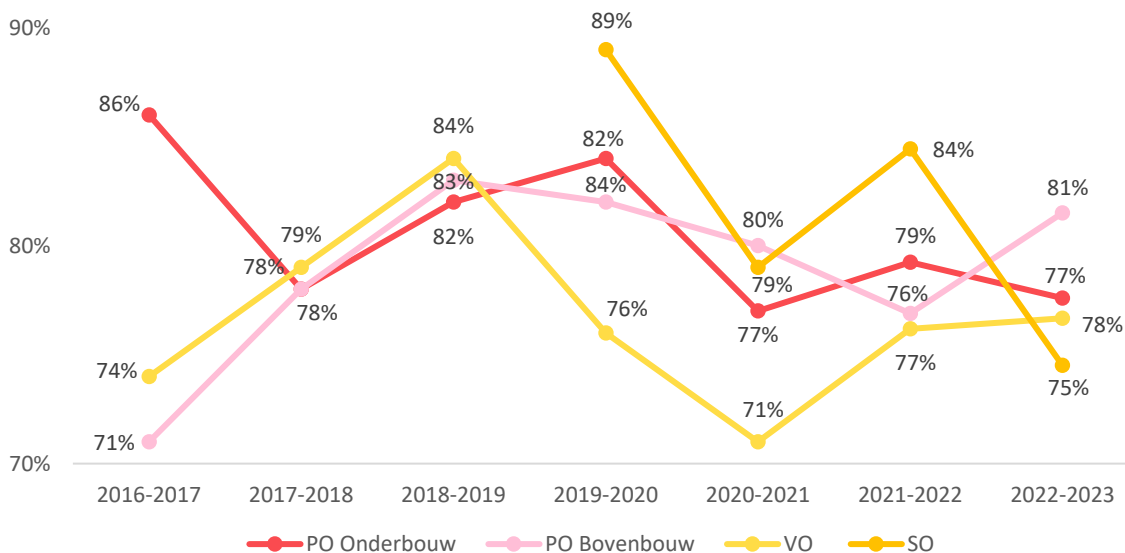
Oordeel over de activiteiten

Een ruime meerderheid (79%) van de leerkrachten/docenten beoordeelt de activiteit waaraan hij/zij met de leerlingen heeft deelgenomen als goed (44%) tot zeer goed (35%). Een relatief kleine groep leerkrachten/docenten (7%) beoordeelt de activiteit als matig (4%) tot (zeer) slecht (3%).

In de onderstaande grafiek wordt voor de afgelopen jaren (2016 t/m 2023) per schooltype het aandeel leerkrachten/docenten getoond dat de activiteiten met 'goed' of 'zeer goed' beoordeelde. De resultaten van 2022-2023 van PO en VO stemmen in grote mate overeen met de voorgaande jaren. De resultaten van SO zijn lager dan vorig schooljaar.

Oordeel over activiteit, 2016-2023 naar schooltype

*De cijfers van 2020-2021 zijn gebaseerd op kleine aantallen en zijn verzameld in coronatijd.

*Voor een volledig overzicht, zie Bijlage I

Aansluitend hebben we de docenten/leerkrachten gevraagd wat hen het meest en wat hen het minst is bevallen aan de activiteit waaraan ze hebben deelgenomen. Meer dan de helft van de leerkrachten/docenten geeft aan dat de enthousiaste medewerker(s)/acteur(s)/begeleider(s) (60%), de interactie met de kinderen (52%) en de betrokkenheid van de kinderen/de kinderen vonden het leuk (52%) hen het meest zijn bevallen aan de activiteit.

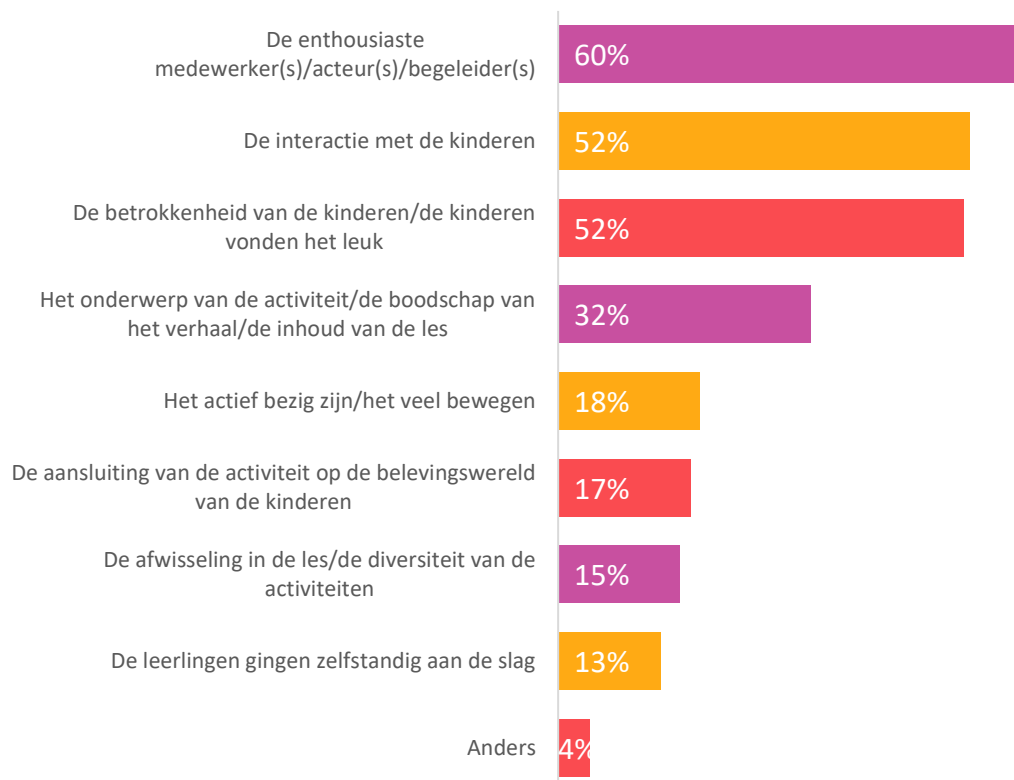
De resultaten op deze vragen uitgesplitst naar discipline zijn als tabellen opgenomen in bijlage I.

Meest genoemde toelichtingen bij 'anders' (n=22):

- Niks/geen;
- De voorstelling zat goed in elkaar;
- De boodschap/het verhaal.

**“Decor, belichting, dans, toneel met een verhaal, geschikt voor deze tijd.
Werkelijk fantastisch”**

Wat is je het meest bevallen aan de activiteit?
Maximaal 3 antwoorden (n=549)

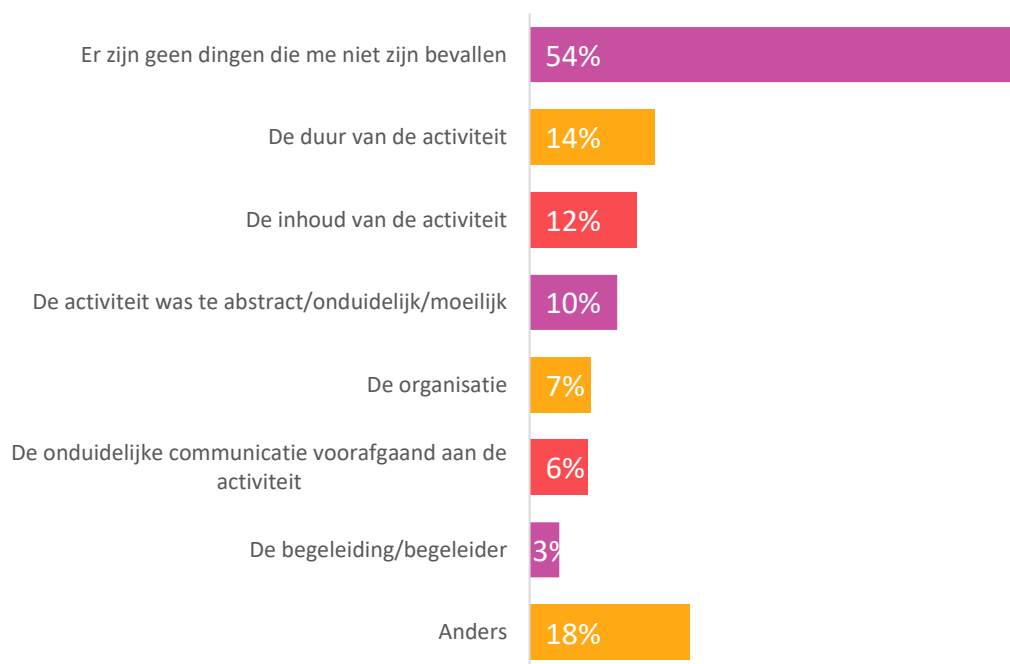
Bovendien geeft de meerderheid (54%) van de leerkrachten/docenten aan dat er geen dingen zijn die hen niet aan de activiteit zijn bevallen. Volgens ongeveer een zevende (14%) van de leerkrachten/docenten was de duur van de activiteit het minst positieve aspect van de activiteit, ongeveer een op de acht (12%) noemt de inhoud van de activiteit en ongeveer een zesde (18%) noemt iets anders (zie hieronder voor de meest gegeven toelichtingen en de separate bijlage voor alle gegeven toelichtingen).

De resultaten op deze vragen uitgesplitst naar discipline zijn als tabellen opgenomen in bijlage I.

Meest genoemde toelichtingen bij 'anders' (n=97):

- De activiteit sloot niet goed aan bij de belevingswereld van de leerlingen;
- Onrust in de zaal van leerlingen van andere scholen;
- Een gedeelte van de activiteit duurde te lang, terwijl het andere gedeelte te kort was;
- Te weinig interactie met de kinderen;
- Het geluidsniveau was te hoog;
- Onduidelijkheid over planning/organisatie.

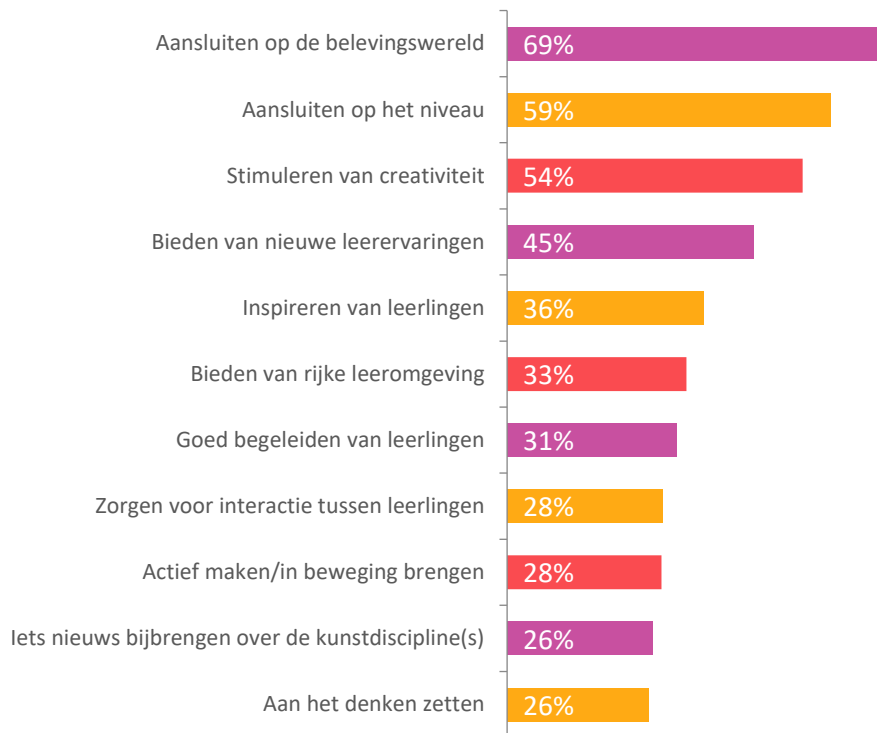
Wat is je het minst bevallen aan de activiteit?
Maximaal 3 antwoorden (n=549)

Inhoud van de activiteiten

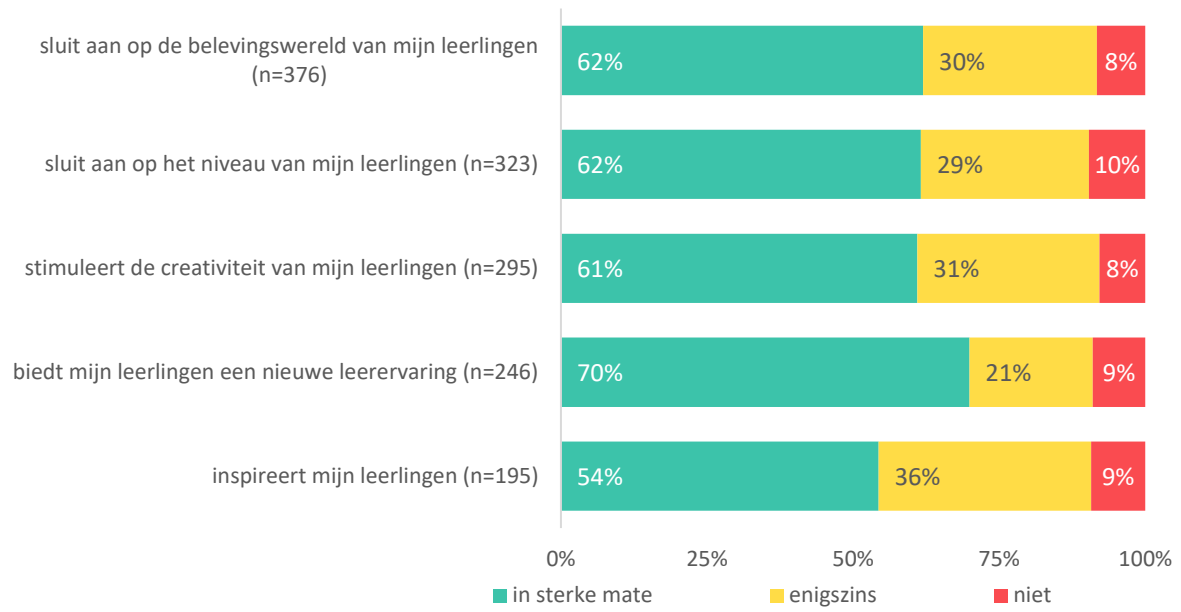
Aan leerkrachten/docenten is gevraagd uit een lijst aspecten de vijf aspecten te kiezen die voor hen het belangrijkste zijn met betrekking tot de inhoud van de activiteiten. In onderstaande grafiek tonen we de resultaten. Het aansluiten van de activiteit op de belevingswereld van de leerlingen en het aansluiten op het niveau van de leerlingen worden door de leerkrachten/docenten het meest genoemd als belangrijkste aspecten van de activiteiten (respectievelijk door 69% en 59% genoemd). De minst genoemde 'belangrijkste' aspecten zijn de leerlingen iets nieuws bijbrengen over de kunstdiscipline(s) (26%) en de leerlingen aan het denken zetten (26%).

Welke vijf van de onderstaande aspecten vind je het belangrijkste? (n=549)

Voor de vijf aspecten die het belangrijkste worden bevonden door leerkrachten/docenten toont de grafiek op de volgende pagina in welke mate leerkrachten/docenten dit daadwerkelijk hebben ervaren tijdens de ondernomen activiteiten. In Bijlage I is een tabel opgenomen met ook de overige antwoorden (die buiten de top 5 vallen).

De activiteit...

Verbeterprioriteiten

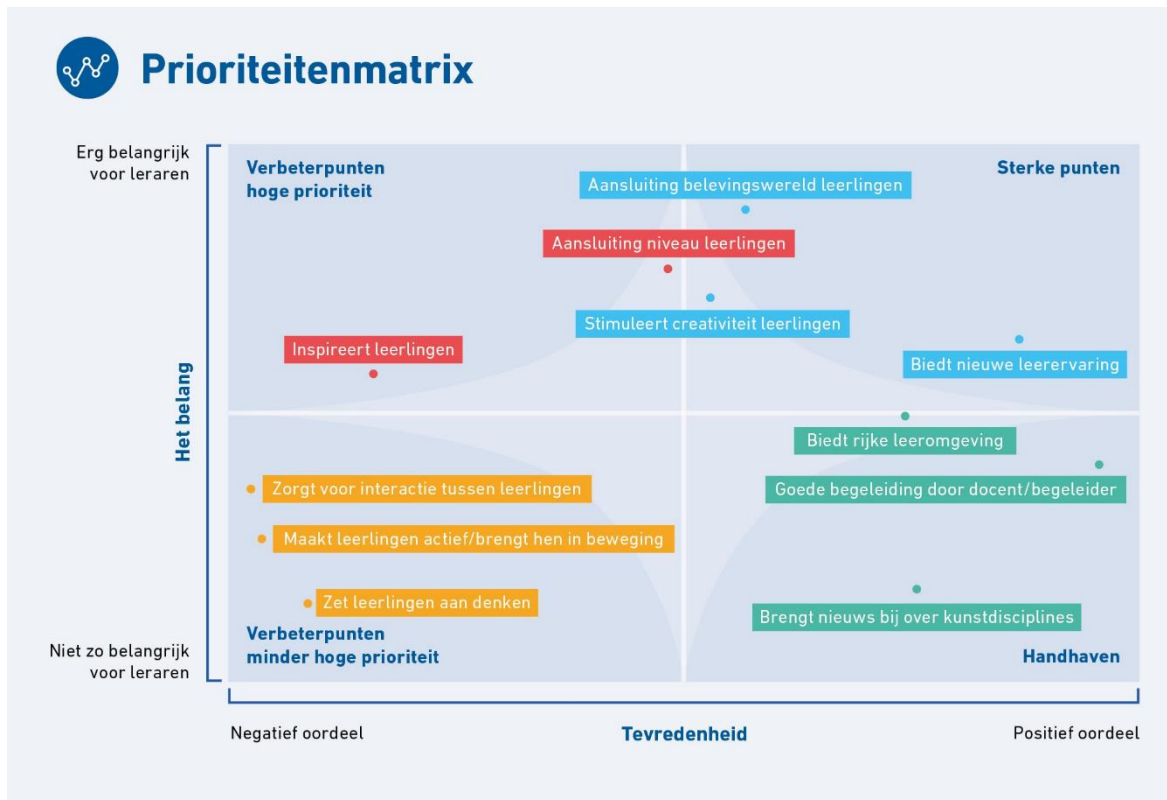
Om de beoordeling van de activiteiten op de onderscheiden aspecten goed te kunnen interpreteren is het nodig om, naast het oordeel (past niet, past enigszins of past in sterke mate bij de activiteit) van de leerkrachten/docenten op de verschillende aspecten, ook inzicht te krijgen in het belang van de aspecten voor de leerkrachten/docenten. Immers: een lage beoordeling op een aspect dat van weinig belang blijkt voor de leerkrachten/docenten vraagt een andere/lagere prioriteit van het KCR dan een lage beoordeling op een aspect dat juist van groot belang blijkt te zijn.

We hebben daarom het belang dat door de leerkrachten/docenten wordt toegekend aan de aspecten afgezet tegen het oordeel dat zij hebben over de mate waarin het aspect past bij de activiteit waaraan zij hebben deelgenomen en op basis hiervan een prioriteitenmatrix opgesteld met vier kwadranten.

In de figuur op de volgende pagina wordt gebruik gemaakt van verkorte beschrijvingen van de aspecten van de activiteiten. In de onderstaande tabel is de vertaling van deze verkorte teksten naar de volledige teksten opgenomen.

Verkorte omschrijving	Beschrijving aspect
Stimuleert creativiteit leerlingen	De activiteit stimuleert de creativiteit van mijn leerlingen
Inspireert leerlingen	De activiteit inspireert mijn leerlingen
Biedt rijke leeromgeving	De activiteit biedt mijn leerlingen een rijke leeromgeving
Zet leerlingen aan denken	De activiteit zet mijn leerlingen echt aan het denken
Brengt nieuws bij over kunstdisciplines	De activiteit brengt mijn leerlingen iets nieuws bij over de kunstdiscipline(s)
Aansluiting belevingswereld leerlingen	De activiteit sluit aan op de belevingswereld van de leerlingen
Aansluiting niveau leerlingen	De activiteit sluit aan op het niveau van mijn leerlingen
Biedt nieuwe leerervaring	De activiteit biedt mijn leerlingen een nieuwe leerervaring
Zorgt voor interactie tussen leerlingen	De activiteit zorgt voor interactie tussen de leerlingen
Goede begeleiding door de docent/begeleider	De docent/begeleider van de activiteit begeleidt de leerlingen goed
Maakt leerlingen actief/brengt hen in beweging	De activiteit maakt mijn leerlingen actief/brengt hen in beweging

In de grafiek zien we een lichtgekleurd vlak langs de assen. Aspecten die in dit vlak vallen, zijn aspecten waarover de leerkrachten/docenten gemiddeld tevreden zijn en die gemiddeld in de rangorde staan. Deze aspecten zijn daarom *niet* eenduidig aan een kwadrant toe te wijzen en er kunnen geen harde uitspraken over gedaan worden. In de figuur gaat het om de aspecten 'Aansluiting niveau leerlingen', 'Stimuleert creativiteit leerlingen' en 'Biedt rijke leeromgeving'. Deze aspecten worden daarom ook niet genoemd in het schema met verbeterpunten weergegeven op de volgende pagina.

Verbeterpunten – hoge prioriteit	Sterke punten
<p>In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief veel belang hechten en die zij negatief beoordelen. Op deze aspecten valt winst te behalen in termen van tevredenheid met de activiteiten. Aspecten in dit kwadrant verdienen nadrukkelijk de aandacht van het KCR. Het gaat om het aspect 'Inspireert leerlingen'</p>	<p>In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief veel belang hechten en die zij positief beoordelen. Dit zijn de succesfactoren, de sterke punten/aspecten van het KCR. Het gaat om de aspecten 'Aansluiting belevingswereld leerlingen' en 'Biedt nieuwe leerervaring'.</p>
Verbeterpunten – minder hoge prioriteit	Handhaven
<p>In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief weinig belang hechten en die zij negatief beoordelen. Op deze aspecten valt minder winst te behalen in termen van tevredenheid met de activiteiten. Aspecten in dit kwadrant behoeven weinig aandacht maar dienen wel bewaakt te worden: er kan zich immers een situatie voordoen waarin het belang/de impact van de betreffende aspecten toeneemt. Het gaat om de aspecten 'Maakt leerlingen actief/brengt hen in beweging', 'Zorgt voor interactie tussen leerlingen' en 'Zet leerlingen aan denken'.</p>	<p>In dit kwadrant staan de aspecten waaraan de leerkrachten/docenten relatief weinig belang hechten en die zij positief beoordelen. Aspecten in dit kwadrant behoeven weinig aandacht van het KCR. Het gaat om de aspecten 'Goede begeleiding door docent/begeleider' en 'Brengt nieuws bij over kunstdisciplines'.</p>

Dezelfde analyse hebben we ook verricht voor de verschillende schooltypen afzonderlijk.

Rood	Verbeterpunten hoge prioriteit
Geel	Verbeterpunten minder hoge prioriteit
Groen	Handhaven
Blauw	Sterke punten
In een lichtere kleur	Aspecten die niet eenduidig aan één van de vier kwadranten kunnen worden toegedeeld

Aspecten	Totaal (n=549)	PO Onderbouw (n=241)	PO Bovenbouw (n=227)	VO (n=30)	SO (n=51)
Aansluiting niveau leerlingen	Rood	Blauw	Rood	Rood	Blauw
Aansluiting belevingswereld leerlingen	Blauw	Blauw	Rood	Rood	Blauw
Zet leerlingen aan het denken	Geel	Geel	Rood	Rood	Geel
Biedt rijke leeromgeving	Groen	Blauw	Groen	Geel	Groen
Zorgt voor interactie tussen leerlingen	Geel	Geel	Geel	Geel	Groen
Stimuleert creativiteit leerlingen	Blauw	Rood	Blauw	Blauw	Rood
Biedt nieuwe leerervaringen	Blauw	Blauw	Blauw	Geel	Blauw
Inspireert leerlingen	Rood	Geel	Rood	Blauw	Groen
Goede begeleiding door docent/begeleider	Groen	Groen	Groen	Geel	Blauw
Brengt nieuws bij over kunstdisciplines	Groen	Groen	Groen	Geel	Geel
Maakt leerlingen actief/brengt hen in beweging	Geel	Geel	Geel	Groen	Groen

*De prioriteiten per schooltype wijken af van de prioriteiten die worden getoond over het totaal. In het totaaloverzicht is het aspect 'Inspireert leerlingen' bijvoorbeeld weergegeven als belangrijk verbeterpunt. Echter, wanneer de resultaten worden uitgesplitst naar schooltype zien we dat dit aspect steeds (net) op verschillende plekken valt van de prioriteitenmatrix. Wanneer een aspect in het lichtgekleurde vak valt, hebben we dit in een lichtere tint van dezelfde kleur aangegeven.

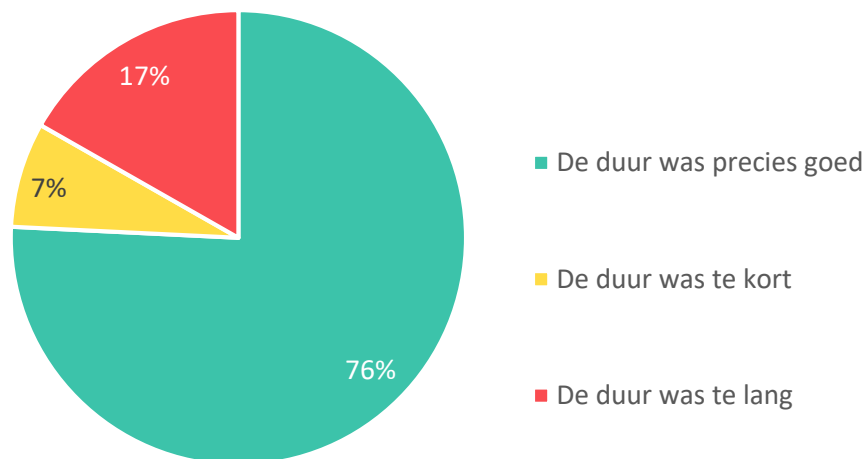
Ook is er een verschil in het aantal leerkrachten per schooltype. Wanneer docenten VO een aspect als verbeterpunt met hoge prioriteit beschouwen weegt dit voor het totaal minder zwaar mee (n=30), dan wanneer leerkrachten van de PO bovenbouw (n=227) dit als verbeterpunt met hoge prioriteit zien.

Tijdsduur/lengte van de activiteiten

Ongeveer driekwart van de leerkrachten/docenten (76%) vindt de tijdsduur/lengte van de activiteit precies goed. Ongeveer een kwart is niet tevreden over de tijdsduur van de activiteit en vindt deze te lang (17%) of vindt deze te kort (7%). Dit beeld is sterk vergelijkbaar met de twee voorgaande schooljaren. In 2021-2022 vond 75% van de leerkrachten/docenten de duur precies goed, 18% vond de activiteit te lang en 7% vond de activiteiten te kort. In 2020-2021 gaf 78% van de leerkrachten/docenten aan dat de tijdsduur van de activiteit precies goed was. Een vijfde was niet tevreden over de tijdsduur van de activiteit en vond deze te lang (17%) of te kort (4%). In 2019-2020 ging het om 79% van de leerkrachten/docenten die de tijdsduur van de activiteit precies goed vond, 15% die de duur te lang vond en 6% die de duur te kort vond.

“Ze gaven ook duidelijk aan hoeveel tijd er nog was, zodat de kinderen wisten waar ze aan toe waren”

Wat vond je van de tijdsduur/lengte van de activiteit voor je leerlingen? (n=549)

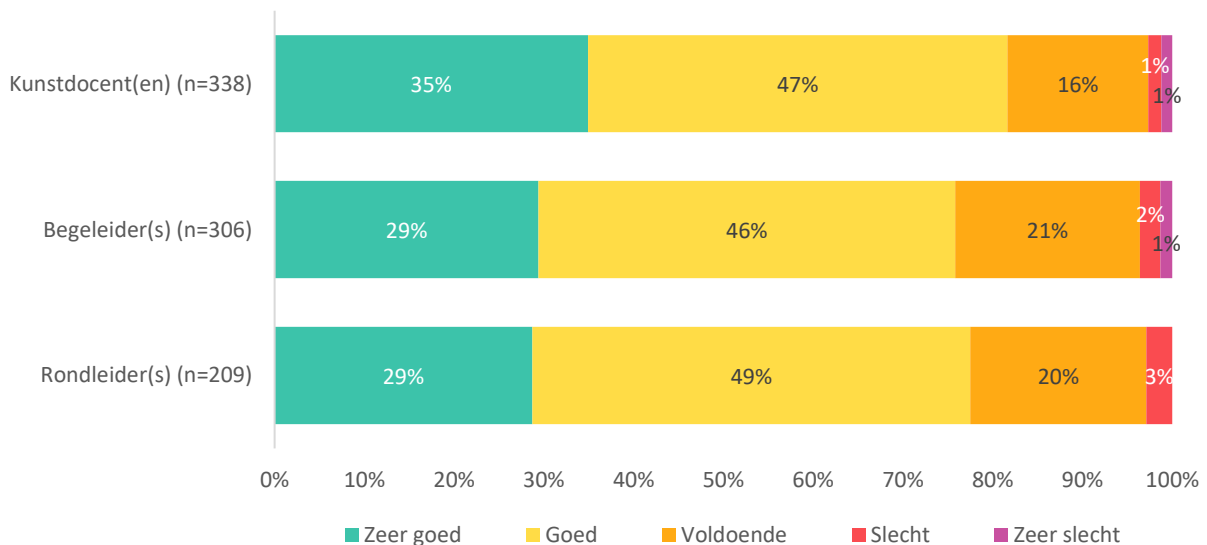

Beoordeling kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s)

Een (relatief) groot deel van de leerkrachten/docenten geeft aan dat er geen kunstdocent(en) (28%), begeleider(s) (32%) en rondleider(s) (51%) aanwezig waren tijdens de activiteit. Het oordeel over de begeleiding gedurende de activiteit (wanneer deze wel aanwezig was) is over het algemeen (zeer) goed. Het gaat om respectievelijk 82%, 75% en 78% van de leerkrachten/docenten. Een relatief kleine groep leerkrachten/docenten beoordeelt de kunstdocent(en) (2%)/ begeleider(s) (3%)/rondleider(s) (3%) (zeer) slecht. Vorig schooljaar (2021-2022) was de beoordeling iets hoger dan de jaren daarvoor, respectievelijk 80%, 81% en 79% vond de begeleiding toen (zeer) goed. Dit jaar is de beoordeling ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van afgelopen schooljaar.

“De twee docenten waren enthousiast, inspirerend en duidelijk in hun uitleg. Dit was heel prettig! Hierdoor gingen de kinderen goed aan het werk. Wat ik knap vond, was dat de docenten goed observeerden en meteen reageerden als ze zagen dat een groepje niet op gang kwam of als er een discussie binnen een groepje was. Ze hadden echt oog voor de groep!”

Oordeel over kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s)

De leerkrachten/docenten hebben we vervolgens gevraagd hun oordeel over de wijze waarop de kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s) hen en hun leerlingen hebben begeleid gedurende de activiteit toe te lichten. De toelichtingen worden hieronder samengevat.

Toelichting bij het oordeel over kunstdocent(en), begeleider(s) en rondleider(s) (n=215):

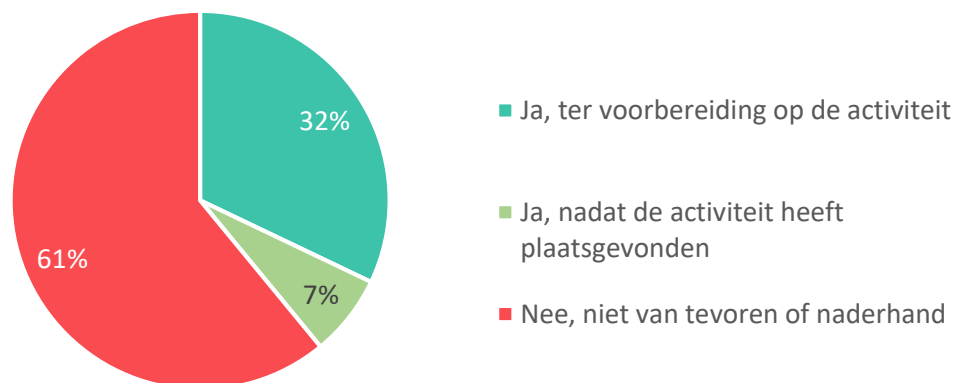
- De begeleiders waren enthousiast/betrokken;
- Soms te hoog niveau / moeilijk taalgebruik / te langdradig;
- Goede en leuke interactie;
- Soms was de opdracht onduidelijk (en was het daardoor soms chaotisch/onrustig);
- Goede aansluiting bij de belevingswereld van de kinderen.

Lesmateriaal

Voor een deel van de activiteiten wordt lesmateriaal aangeboden. Het gebruik van dit lesmateriaal is optioneel en kan zowel ter voorbereiding op de activiteit worden gebruikt, als voor verwerking nadat de activiteit heeft plaatsgevonden.

Ruim een derde (39%) van de leerkrachten/docenten die een activiteit hebben bezocht waarvoor lesmateriaal is ontwikkeld geeft aan dat zij het lesmateriaal gebruikt hebben in de klas. Bijna twee derde (61%) van de leerkrachten/docenten heeft daarentegen het lesmateriaal niet gebruikt in de klas, zowel bij de voorbereiding als bij de verwerking niet. Ten opzichte van vorig schooljaar maken iets meer docenten gebruik van het lesmateriaal (35% in 2021-2022). Voornamelijk het aantal docenten dat het lesmateriaal ter voorbereiding op de activiteit gebruikt is toegenomen (32% ten opzichte van 27% in 2020-2021).

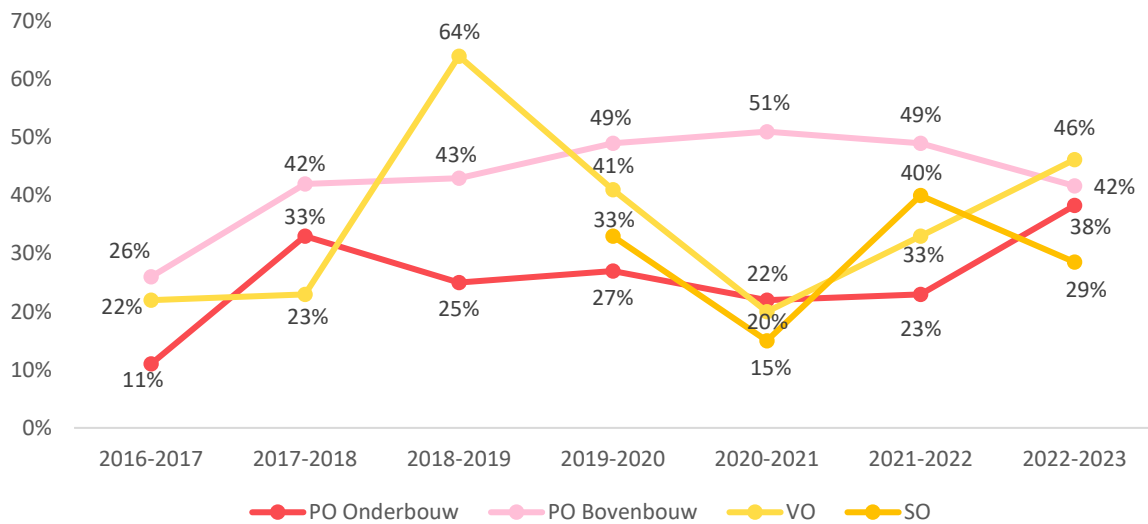
Heb je het lesmateriaal in de klas gebruikt? (n=187)

In de onderstaande grafiek wordt voor de afgelopen jaren (2016 t/m 2023) per schooltype het percentage getoond dat gebruik maakte van lesmateriaal.

De resultaten over 2022-2023 stemmen voor het PO in grote mate overeen met de voorgaande jaren. Voor het VO en SO zijn de resultaten vergelijkbaar met schooljaren 2019-2020 en 2021-2022.

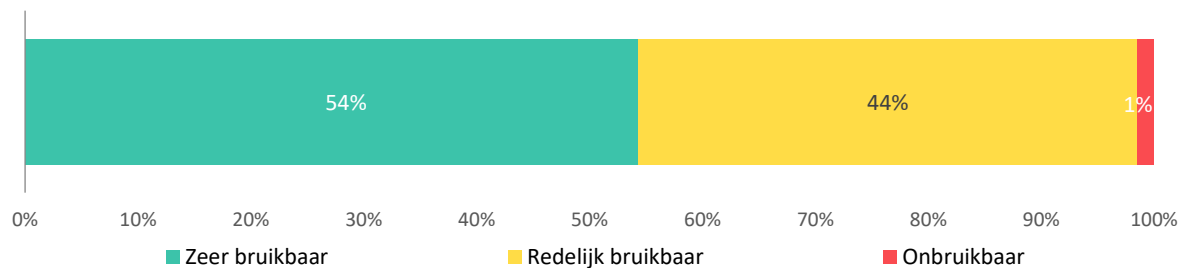
Gebruik van lesmateriaal, 2016-2023 naar schooltype

*De cijfers van 2020-2021 zijn gebaseerd op kleine aantallen en zijn verzameld in coronatijd.

Leerkrachten/docenten hebben we vervolgens gevraagd wat zij vonden van het lesmateriaal. Bijna twee derde (61%) van de leerkrachten/docenten heeft het lesmateriaal niet gebruikt. De overige 39% heeft dus wel gebruik gemaakt van het lesmateriaal. Hiervan vinden bijna alle leerkrachten/docenten (99%) het lesmateriaal redelijk (54%) tot zeer (44%) bruikbaar. De overige 1% van de leerkrachten/docenten vindt het lesmateriaal onbruikbaar. Het oordeel over het lesmateriaal in 2022/2023 is nagenoeg gelijk aan het oordeel in de voorgaande schooljaren waar 98% (2021-2022), 93% (2020-2021) en 97% (2019-2020) van de leerkrachten/docenten het lesmateriaal redelijk tot zeer bruikbaar vond.

Wat vond je van het lesmateriaal? (n=70)

De leerkrachten/docenten hebben we gevraagd hun oordeel toe te lichten. De toelichtingen, uitgesplitst naar het oordeel, worden hieronder samengevat.

Zeer bruikbaar (n=16):

- Hierdoor wisten de leerlingen wat ze konden verwachten;
- Bruikbaar/gevarieerd materiaal.

Redelijk bruikbaar (n=9):

- Technische problemen (geluid minder/link werk niet);
- Goede voorbereiding.

Ik heb het niet gebruikt (n=44):

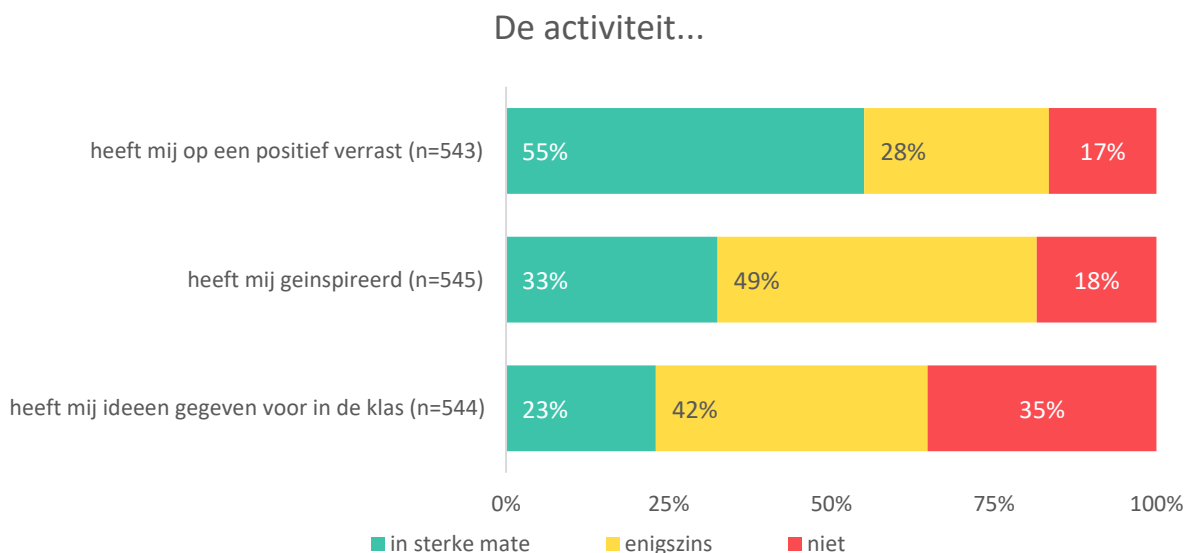
- Geen tijd voor;
- De link werkte niet;
- Ik heb geen lesmateriaal gekregen.

“De kinderen werden door de filmpjes erg nieuwsgierig naar de voorstelling in de Doelen.”

De impact van de activiteit op de leerkracht/docent

Het Cultuurtraject Rotterdam is een cultuur-educatief basispakket voor **leerlingen** in het primair en voortgezet onderwijs waaraan leerlingen onder begeleiding van hun leerkracht/docent deelnemen. Men mag daarom verwachten dat naast de leerlingen ook de leerkrachten/docenten door het begeleiden van hun leerlingen kennis op doen. De leerkrachten/docenten hebben we daarom een aantal stellingen voorgelegd die betrekking hebben op de invloed van het deelnemen aan de activiteit op het eigen functioneren.

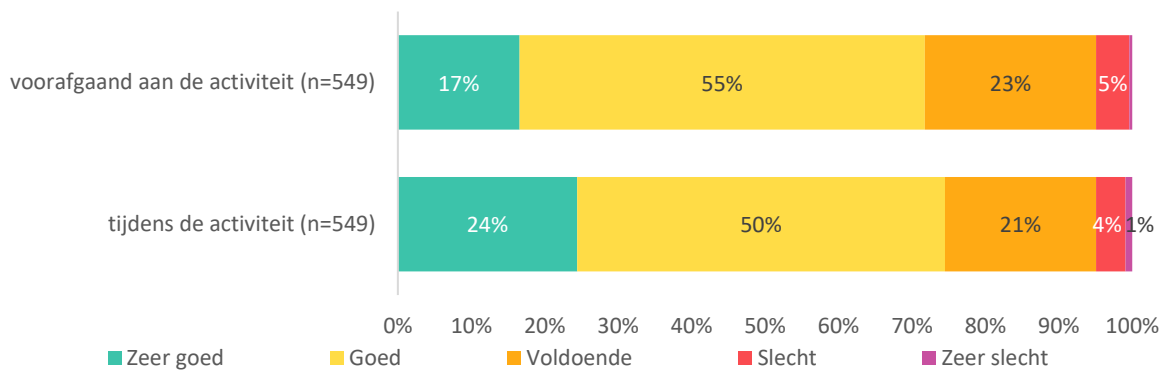
Een ruime meerderheid van de leerkrachten/docenten is van mening dat de activiteit waaraan zij met hun leerlingen hebben deelgenomen hen (enigszins/in sterke mate) op een positieve manier heeft verrast (83%), hen heeft geïnspireerd (82%) en hen ideeën heeft gegeven voor in de klas (65%). In 2021-2022 gaf respectievelijk 87%, 83% en 66% van de leerkrachten/docenten dit aan, in 2020-2021 84%, 81% en 69% en in 2018-2019 90%, 88% en 75%.

Organisatie voorafgaand aan en tijdens de activiteit

Bijna driekwart (72%) van de leerkrachten/docenten beoordeelt de organisatie voorafgaand aan de activiteit als (zeer) goed en nog iets meer (74%) leerkrachten/docenten beoordelen de organisatie tijdens de activiteit als (zeer) goed. Een relatief kleine groep beoordeelt de organisatie als (zeer) slecht (zowel voorafgaand als tijdens 5%). De tevredenheid over de organisatie voorafgaand en tijdens de activiteit is iets toegenomen in vergelijking tot voorgaande schooljaren. In 2021-2022 werd de organisatie respectievelijk door 68% en 70% (zeer) goed beoordeeld en in 2020-2021 respectievelijk door 66% en 72%

Oordeel over de organisatie...

Loyaliteit

We hebben de **loyaliteit** van de klanten (leerkrachten/docenten) die hebben deelgenomen aan het Cultuurtraject Rotterdam in kaart gebracht met behulp van de **Net Promotor Score (NPS)**. Aan de klanten van Cultuurtraject Rotterdam hebben we de volgende vraag voorgelegd: *Kunt u op een schaal van 0 tot 10 aangeven hoe groot u de kans acht dat u andere leerkrachten/docenten de activiteit zult aanbevelen? Hierbij staat een 0 voor 'ik zal Cultuurtraject Rotterdam beslist niet aanbevelen' en een 10 voor 'ik zal de Cultuurtraject Rotterdam beslist wel aanbevelen'.*

Op basis van bovenvermelde vraag hebben we de klanten van Cultuurtraject Rotterdam in vier groepen ingedeeld:

- **Promotors** (score 9-10): klanten die erg tevreden en loyaal zijn en hun enthousiasme over de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam actief naar anderen uiten of m.a.w. Cultuurtraject Rotterdam promoten.
- **Passives** (score 7-8): klanten die (redelijk) tevreden en waarschijnlijk wel loyaal zijn, maar niet zo enthousiast zijn dat zij de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam bij anderen promoten.
- **Detractors** (score 5-6): dit zijn ontevreden, niet-loyale klanten die mogelijk een bijdrage leveren aan een negatieve beeldvorming over Cultuurtraject Rotterdam.
- **Extreme detractors** (score 0-4): dit zijn niet-loyale, (erg) ontevreden klanten die zich zonder twijfel negatief uiten over Cultuurtraject Rotterdam.

Aan de hand van deze vier groepen hebben we de zogeheten **Net Promotor Score (NPS)** berekend: percentage Promotors -/- percentage Detractors -/- percentage Extreme detractors. Een **positieve NPS-score** staat voor een gezond evenwicht tussen loyale en niet-loyale klanten.

Uit de onderstaande resultaten blijkt dat Cultuurtraject Rotterdam een positieve **NPS (+20)** heeft, wat in overeenstemming is met de algehele tevredenheid over de activiteiten van Cultuurtraject Rotterdam (79% (zeer) goed). De NPS is ten opzichte 2021-2022 ongeveer gelijk gebleven (deze was toen +19).

In 2020-2021 was de NPS lager, namelijk +13. De jaren daarvoor, in 2019-2020 en 2018-2019, lag de NPS echter wel hoger (respectievelijk +29 en +27).

In de volgende tabel worden de NPS scores voor de onderzoeksgroepen uitgesplitst naar schooltype en discipline weergegeven.

De NPS-scores van PO Onderbouw (+20), PO Bovenbouw (+19) en SO (+21) liggen dicht bij elkaar. De NPS-score VO ligt met +11 lager dan gemiddeld.

De NPS scores van alle te onderscheiden disciplines zijn positief. De positieve NPS scores liggen tussen de +1 (Dansen en Literatuur) en de +43 (Theater).

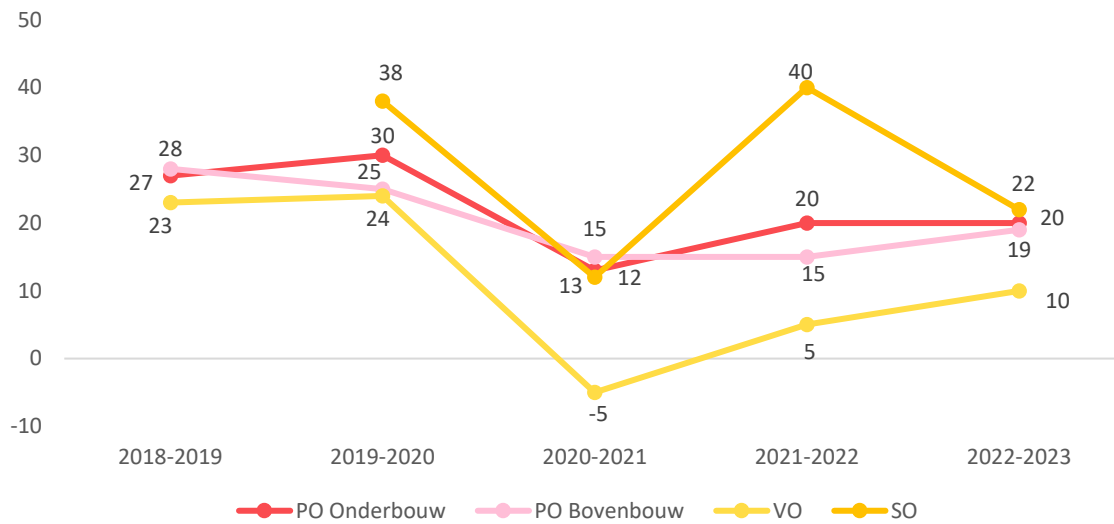
Tabel. NPS scores uitgesplitst naar schooltype en discipline.

	Promotors	Passives	Detractors	Extreme detractors	NPS
PO Onderbouw (n=241)	40%	40%	14%	6%	+20
PO Bovenbouw (n=227)	36%	47%	10%	7%	+19
VO (n=30)	27%	57%	13%	3%	+11
SO (n=51)	41%	39%	6%	14%	+21
Beeldend (n=101)	37%	37%	19%	8%	+10
Dans (n=56)	30%	41%	11%	18%	+1
Erfgoed (n=23)	30%	52%	4%	13%	+13
Literatuur (n=71)	20%	61%	15%	4%	+1
Muziek (n=135)	41%	44%	9%	6%	+26
Media & design (n=55)	35%	53%	11%	2%	+22
Theater (n=70)	53%	37%	6%	4%	+43
Dans-Theater (n=38)	53%	29%	11%	8%	+34
Totaal	38%	44%	11%	7%	+20

In de onderstaande grafiek wordt voor de afgelopen jaren (2018 t/m 2023) per schooltype de NPS getoond.

De resultaten voor PO zijn ten opzichte van 2021-2022 ongeveer gelijk gebleven. Voor VO is er sinds 2020-2021 een stijgende lijn te zien. Voor SO was er in 2020-2021 een dip en in 2021-2022 een piek, maar nu is de NPS voor SO ongeveer gelijk aan PO.

NPS, 2018-2023 naar schooltype

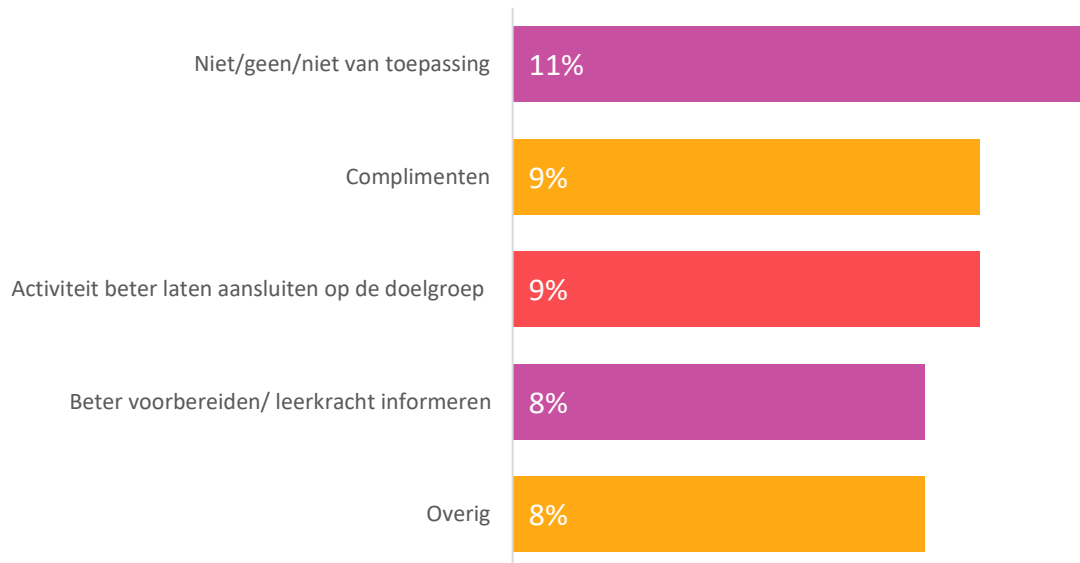

*De cijfers van 2020-2021 zijn gebaseerd op kleine aantallen en zijn verzameld in coronatijd.

Suggesties

Aan het einde van de enquête is gevraagd of de leerkrachten/docenten nog suggesties ter verbetering van de activiteit hebben. De antwoorden op deze open vraag zijn teruggebracht naar verschillende categorieën (gecodeerd). De 5 meest genoemde antwoorden zijn weergegeven in onderstaande figuur. In Bijlage I is een tabel opgenomen met ook de antwoorden die buiten de top 5 vallen.

Top 5 suggesties ter verbetering van de activiteit? (n=185)

BIJLAGE I

Oordeel over de activiteiten

Oordeel over de activiteiten van 2016 tot 2023, naar schooltype (1/2)														
	PO Onderbouw							PO Bovenbouw						
	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
(Zeer) slecht	1%	2%	1%	0%	n.b.	3%	2%	1%	1%	0%	1%	n.b.	1%	2%
Matig	3%	3%	2%	3%	n.b.	5%	4%	6%	4%	2%	3%	n.b.	8%	5%
Voldoende	10%	18%	15%	13%	n.b.	12%	17%	22%	16%	15%	14%	n.b.	14%	11%
Goed	55%	39%	47%	47%	n.b.	42%	40%	50%	47%	54%	55%	n.b.	42%	50%
Zeer goed	31%	39%	35%	37%	n.b.	38%	37%	21%	31%	29%	27%	n.b.	35%	32%

Oordeel over de activiteiten van 2016 tot 2023, naar schooltype (2/2)												
	VO (Onderbouw)							SO				
	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2016-2019	2017-2018	2020-2021	2021-2022	2022-2023
(Zeer) slecht	1%	2%	1%	0%	n.b.	0%	0%	n.b.	1%	n.b.	0%	12%
Matig	3%	3%	2%	3%	n.b.	5%	0%	n.b.	4%	n.b.	7%	2%
Voldoende	10%	18%	15%	13%	n.b.	19%	23%	n.b.	16%	n.b.	9%	12%
Goed	55%	39%	47%	47%	n.b.	57%	47%	n.b.	47%	n.b.	38%	29%
Zeer goed	31%	39%	35%	37%	n.b.	19%	30%	n.b.	31%	n.b.	47%	45%

Wat is u het <u>meest</u> bevallen aan de activiteit...?	Beeldend (n=101)	Dans (n=56)	Erfgoed (n=23)	Literatuur (n=71)	Muziek (n=135)	Media & design (n=55)	Theater (n=70)	Dans-Theater (n=38)	Totaal (n=549)
De enthousiaste medewerker(s)/acteur(s)/begeleider(s)	52%	70%	57%	51%	61%	38%	80%	68%	60%
De interactie met de kinderen	48%	43%	57%	39%	62%	44%	63%	61%	52%
De betrokkenheid van de kinderen/de kinderen vonden het leuk	51%	41%	52%	54%	58%	62%	40%	50%	52%
Het onderwerp van de activiteit/de boodschap van het verhaal/de inhoud van de les	33%	29%	35%	28%	24%	27%	54%	39%	32%
Het actief bezig zijn/het veel bewegen	14%	27%	17%	20%	23%	20%	0%	26%	18%
De aansluiting van de activiteit op de belevingswereld van de kinderen	12%	18%	13%	25%	12%	27%	21%	11%	17%
De afwisseling in de les/de diversiteit van de activiteiten	27%	11%	17%	10%	15%	16%	11%	11%	15%
De leerlingen gingen zelfstandig aan de slag	23%	5%	26%	21%	4%	35%	0%	0%	13%
Anders	5%	4%	0%	3%	5%	2%	6%	3%	4%

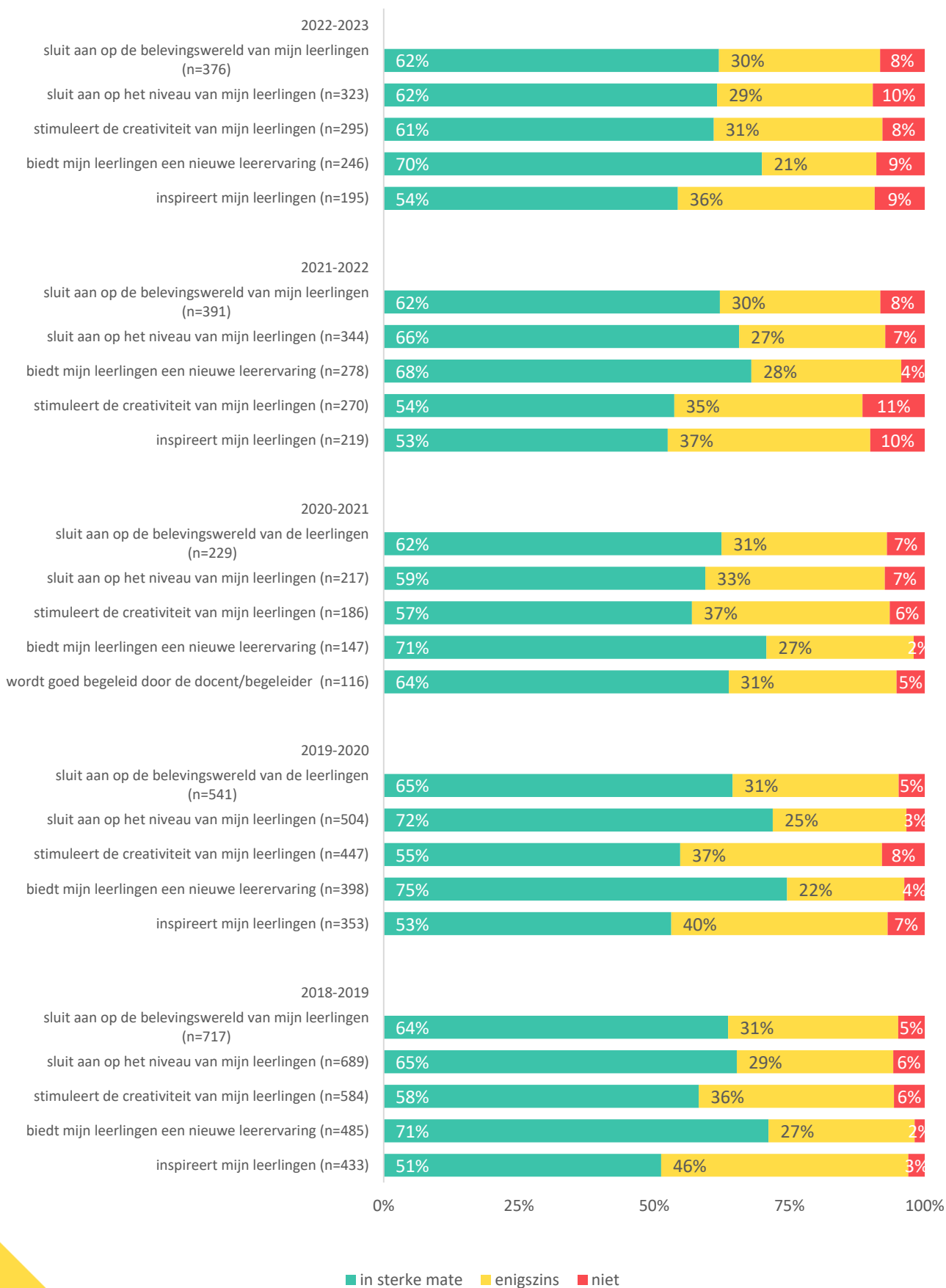
Wat is u het minst bevallen aan de activiteit...?	Beeldend (n=101)	Dans (n=56)	Erfgoed (n=23)	Literatuur (n=71)	Muziek (n=135)	Media & design (n=55)	Theater (n=70)	Dans-Theater (n=38)	Totaal (n=549)
Er zijn geen dingen die me niet zijn bevallen	50%	43%	48%	52%	57%	47%	67%	68%	54%
De duur van de activiteit	16%	21%	9%	20%	9%	18%	7%	13%	14%
De inhoud van de activiteit	18%	18%	9%	10%	14%	7%	4%	5%	12%
De activiteit was te abstract/onduidelijk/moeilijk	11%	21%	13%	3%	7%	9%	9%	13%	10%
De organisatie	7%	9%	13%	3%	7%	18%	0%	0%	7%
De onduidelijke communicatie voorafgaand aan de activiteit	8%	4%	26%	10%	6%	0%	4%	3%	6%
De begeleiding/begeleider	2%	4%	0%	4%	5%	7%	0%	0%	3%
Anders	22%	20%	17%	14%	15%	24%	16%	16%	18%

Inhoud van de activiteiten

Welke vijf van de onderstaande aspecten vind je het belangrijkste?

De activiteit...

Welke vijf van de onderstaande aspecten vind je het belangrijkste?		Aantal keer gekozen (in top 5)	%
De activiteit sluit aan op het niveau van mijn leerlingen	in sterke mate	199	62%
	enigszins	93	29%
	nee	31	10%
De activiteit sluit aan op de belevingswereld van mijn leerlingen	in sterke mate	233	62%
	enigszins	112	30%
	nee	31	8%
De activiteit zet leerlingen echt aan het denken	in sterke mate	69	50%
	enigszins	61	44%
	nee	9	6%
De activiteit biedt een rijke leeromgeving voor mijn kinderen	in sterke mate	117	66%
	enigszins	45	25%
	nee	16	9%
De activiteit stimuleert de creativiteit van mijn leerlingen	in sterke mate	180	61%
	enigszins	92	31%
	nee	23	8%
De activiteit biedt mijn leerlingen een nieuwe leerervaring	in sterke mate	172	70%
	enigszins	52	21%
	nee	22	9%
De activiteit inspireert mijn leerlingen	in sterke mate	106	54%
	enigszins	71	36%
	nee	18	9%
De activiteit brengt mijn leerlingen iets nieuws bij over de kunstdiscipline(s)	in sterke mate	96	67%
	enigszins	34	24%
	nee	14	10%
De activiteit zorgt voor interactie tussen de leerlingen	in sterke mate	81	53%
	enigszins	57	37%
	nee	16	10%
De docent/begeleider van de activiteit begeleidt de leerlingen goed	in sterke mate	120	71%
	enigszins	34	20%
	nee	15	9%
De activiteit maakt mijn leerlingen actief/brengt hen in beweging	in sterke mate	89	58%
	enigszins	40	26%
	nee	24	16%

Lesmateriaal

Gebruik van lesmateriaal in de klas, naar schooltype				
	PO Onderbouw	PO Bovenbouw	VO	SO
Ja Ja, ter voorbereiding op de activiteit	27%	38%	38%	29%
Ja, nadat de activiteit heeft plaatsgevonden	11%	4%	8%	0%
Nee, niet van tevoren of naderhand	62%	58%	54%	71%

Suggesties

Heb je nog suggesties ter verbetering van de activiteit?	%	Aantal keer genoemd
Niet/geen/niet van toepassing	11%	21
Activiteit beter laten aansluiten op de doelgroep	9%	17
Complimenten	9%	17
Beter voorbereiden/ leerkracht informeren	8%	15
Overig	8%	15
Kinderen (nog) meer betrekken bij de activiteit	8%	14
Duidelijke uitleg geven/meer begeleiding	8%	14
Beter organiseren op locatie	6%	12
Betere tijdsplanning / dagindeling	6%	12
Kortere voorstelling / les / introductie	4%	8
Het thema/onderwerp beter naar voren laten komen	4%	7
Meer interactie met kinderen tijdens voorstelling	3%	6
Kinderen meer laten bewegen	3%	5
Meer aansluiten op de lesstof in de klas / lesmateriaal erbij	3%	5
Zorg dat techniek werkt	2%	4
Geluid verbeteren (te hard geluid/verstaanbaarheid acteurs)	2%	3
Het bezoek mag langer	2%	3
Meer orde in de zaal	2%	3
Betere/meer bekwame begeleiders	2%	3
Beter/ander materiaal	1%	1
Totaal	100%	185

BIJLAGE II

Netto respons

Tabel. Netto respons uitgesplitst naar schooltype (groep/klas)

Schooltype	Netto respons
PO Onderbouw	241
- Leerjaar 1-2	93
- Leerjaar 3-4	147
PO Bovenbouw	227
- Leerjaar 5-6	109
- Leerjaar 7-8	118
SO	51
VO	30
Totaal	549

Tabel. Netto respons uitgesplitst naar discipline

Discipline	Netto respons
Beeldend	101
Dans	56
Erfgoed	23
Literatuur	71
Muziek	135
Media & design	55
Theater	70
Dans-Theater	38
Totaal	549

Tabel. Netto respons uitgesplitst naar stadsdeel

Stadsdeel	Netto respons
Centrum	49
Charlois	54
Delfshaven	43
Feijenoord	44
Hillegersberg-Schiebroek	68
Hoek van Holland	9
Hoogvliet	9
IJsselmonde	56
Kralingen-Crooswijk	46
Noord	39
Overschie	27
Pernis	8
Prins Alexander	86
Rozenburg	8
Buiten de gemeente Rotterdam	3
Totaal	549

Tabel. Netto respons uitgesplitst naar activiteit

Activiteit	Netto respons
100% Hedendaags	4
Alberts Boom - PO	7
Alberts boom - SO	1
Behoorlijk boos	2
Benenboogie - PO	7
Benenboogie - SO	7
Bolleke	3
Bon dia-Goedemorgen! - PO	2
Boomwhakalaa! - PO	5
Brand van Rotterdam-oorlog en vrede	12
BullyBully	9
Code Kunst	6
Code safari	8
Dans Kanjers	7
De dag dat ik een monster werd	11
De Kleurfabriek	14
De klokkenluider van Rotterdam	8
De kunst van het Circus - VO	2
De kunst van het circus PO	9
De Mega Maffe Muziekquiz	6
de Troostprijs	4
De Vreselijk Vieze Voorstelling	5
De winter Gruffalo	9
De wonderfotograaf	3
Dido en Aisha	3
Dwalen met Taal	3
Dwars	7
EEN AARDIG SPROOKJE	2
Eigenwijze Vogel	3
Ets je eigen verhaal - SO	1
Ets je eigen verhaal - VO	3
Familieverhalen	2
Feest in de klas!	7
Feest-Partytjie hou-Party-Partido	2
Filmsounds	5
Freedom! Rap it yourself	2

FTBLL-can you kick it	2
Galerie Herenplaats	3
Gewoon anders - PO	9
Half op weg	1
Hartstikke Ikke-bovenbouw	2
Hartstikke Ikke-onderbouw	2
Helden aan de Maas	7
Help de schatkist is leeg	2
Het depot ontdekt	8
Het land van mijn dromen! - PO	8
Het land van mijn dromen! - SO	1
Het object vertelt	3
Het ontwerp belicht	1
Hoehaa!	3
Hokje - PO	7
Ik ben kwijt	10
Ik ben Thuis	1
Instrumenten Carnaval-Brazil	8
Johannes de Parkiet	6
Juffenballet	12
KABOEM! - PO	5
Kijk eens wat ik kan	6
Kijken met je neus - voelen met je oren	5
Klaterende Klanken	3
Koning en koning	15
Laat maar los koala	11
Lekker leven	7
Leskist Woeste Willem	6
Medialab a la Carte	1
Melomaniac	2
Mo en de taal van muziek	8
Multi Jam Plus	17
Music Makes Friends	8
Muziek maken met Apps /Web Music	3
Muziektechnologie	7
Nachtreis	2
Net als Rembrandt - PO	4
Net als Rembrandt - SO	2
Nieuwe woorden leren met professor Plons	3
Ontwerp jouw schip van de toekomst!	8

Ontwerper van de toekomst	4
Op de Filmset	4
Paint like Basquiat	1
Peer Gynt	16
Rap jouw Kunstwerk	3
Raps 'n Taps - PO	7
Schijn	2
Slapstick en de stille film	2
Soda Kid	3
StopMotion in de klas	11
Superstraat	6
Swingend Slagwerk	9
t Olifantje Abul Abbas	6
Verhalen in een parfumflesje	10
Vlogs van toen	3
Wat van ver komt	3
Watch That Sound	10
Wij zijn de stad	9
Wild!	3
Wonderlijke dingen in De Kunsthal	6
Wonderlijke dingen in de Kunsthal - VO	2
Zeemonsters in de Maas!	10
Zijn mijn keuzes van mij?	2
Zoem de bij	4
Zwartkijker	3
Totaal	549

Colofon

5 december 2023

Het evaluatieonderzoek is uitgevoerd door DUO in opdracht van KCR.

**CULTUURTRAJECT
ROTTERDAM**

Postbus 3122

3003 AC Rotterdam

www.cultuurtrajectrotterdam.nl